

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica contra horum temporum hæreses

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

22. Si in Tyro & Sidone factæ essent virtutes quæ factæ sunt in vobis,
olim in cilicio & cinere pœnitentiam egissent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39546

IN MATTHÆI CAP. II.

22. *Si in Tyro & Sidone factæ essent virtutes quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio & cinere penitentiam egissent.*

CALVINVS hoc loco quia pro contin-
gentia rerum & humanarum actionum
libertate (quam ille tollere vult, posita
fatali quadam actionum nostrarum necessitate,
propter ineuitabilem Dei de singulis tum prouid-
entiam tu præordinationem infallibilem) hæc
verba facere videbat, legitimum eorum & ger-
manum sensum peruerit, ad alias consideratio-
nes animum lectoris auocans. *Christus, inquit, non*
disputat quid præuiderit Deus futurum de ijs vel illis, sed
quid facturi fuerant alteri, quatenus ex re ipsa percipi po-
terat, et ad communem humanæ mentis captum sermonē ac-
commodat. Hæc ille. Similiter infra verba Christi Ver. 23.
de ciuitate Sodomis, eodem modo peruerit. *Hu-*
mano (inquit) more Christus loquitur: non autem ex calisti
adyto profert quid præuiderit futurum si Sodomitis Prophes-
tam aliquem misisset. Hæc ille. Sed hoc nihil aliud
est quam verba Christi mendacij arguere: vult
enim quod Christus futurum diserte dixerat, si verba
miracula in uno & prædicatio in altero loco fa- mendacij
cta fuisset, hoc reuera non futurum fuisse: nec Christi
Christum hoc præuidisse, sed quod possibiliter &
forrè futurū erat, humano more conieciisse. Quo mendacij
semel posito, & illud quoque quod Christus sub arguit
iecit de grauiori pena & condemnatione in die
iudicij ciuitatum istarum quam Tyri & Sidonis
G 3 aut

Christi
verba
mendacij
arguit
Calvinus

aut Sodomorum , secundum Caluinum inane
terrificulamentum erit, quia non de eo quod futu-
rum erat praeuidit , sed humano more quantum
rei indignitas postulare videbatur, Christus lo-
quutus est, Quare hac relictâ apertissima verbi
Dei corruptela , quæ ex his Christi verbis veræ
Documēt ac solidæ theologie documenta deduci possunt,
et theolo- breuiter annotabimus.

gica. Primum id erit, quod Deus propter scientiam

suam infinitam, quæ non pendet ab existentia
obiecti sicuti nostra , praeuidet & praescit etiam

Præscien- quæ futura non sunt , sed fieri poterant : non
tia in Deo quidem scientia visionis, qua solum actu fu-
rerum tura præsciuntur à Deo , & de qua loquitur Au-
non fu- gustinus epist. 105. in fine , & epist. 107. & lib. de
tarum. prædest. sanct. cap. 14. & Prosper in Epist. ad Au-

gustinum illi libro præfixa , negantes Deum
præscire quæ futura non erant , ad ea videlicet
vel punienda vel remuneranda , quo sensu Pela-
giani volebant paruulos non baptizatos dam-
nari propter mala præuisa , que , si vixissent , factu-
ri erant , itemque paruulos baptizatos morientes
saluari propter bona opera præuisa quæ facturi
erant , sed scientia simplicis intelligentiae : quæ
etiam est non entium , sed possibilium esse . Quæ
quidem notitia in solo Deo ita perfecta est , vt
per hanc solam sufficienter talia cognoscat si po-
nerentur in actu . Sic Christus hoc loco scientia
sua diuina , sed simplicis intelligentiae , clare vide-
bat Tyriorum & Sodomorum non possibilem
tantum , sed & verè futuram pœnitentiam , si apud
eos miracula facta fuissent . Sic Dauidem Sauli
tradendum esse si maneret Ceilæ , Deus interro-
ganti Dauidi prædixit , quod tamen eo abeunte
non euenit . Sic dicitur Prophetæ , si apud alias
gentes

I. Reg. 23.

Ezech. 3.

gentes prædicaret, fore ut ab illis audirentur. Vide Gregor. de Valentia in 1.p.D.Tho.q.14.puncto 5.q.2. & Ludouicū Molinam q.14.art.13.disp.43.

Secundum documentum, quod increduli Iudei prædicante & miracula faciente Christo ideo non crediderunt, quia credere noluerunt. Peccauerunt enim isti grauius quam Tyrij & Sidonij, quod ex grauiori condemnatione constat. Pecatum autem esse, & voluntarium non esse, pugnantia sunt. Vide Molinam q.14.art.13.disp.10. Pag.49.

Tertium ex hoc loco documentum, quod cum 3. 2.
æquali Dei auxilio alius interdum conuertitur, alius non conuertitur: de quo vide eundem q. & art.eisdem, disput. 12. Quæ enim auxilia gratiæ apud Iudeos istos non valuerunt, cadem apud Tyrios & Sidonios valitura fuisse Christus affirmat.

Quartum documentum, quod inter auxilia gratiæ quibus ad credendum homo excitatur, miracula veluti suasiones externæ cōputantur. Quod etiam ex oratione Apostolorum Act.4. & ex effectu prophetandi quæ Paulus describit 1. Cor. 14. colligi potest. Vide eundem Molinam q. & art. Pag.234. eisdem, disput. 38.

Quintum documentum, quod hæc & alia auxilia gratiæ specialia Deus non confert pro ratione usus liberi arbitrij præuisi aut futuri, nec ad illos omnes Euangeliū prædicatores mittit quos ad fidem conuertendos præuidit, sed salutis media pro suo solo beneplacito disponit: quod idem ex his verbis doceat Molina q.23.art.4. & 5. disp.1. membro 4. & S. Augustinus in libro de bono perseuerantiae cap.9. 5.

Sextum documentum, quod ex loco conuincitur certa futurorum etiam liberè contingentium in

G 4 Deo

Deo prouidentia, & electorum quidem prædestinatio atque electio gratuita, reproborum vero reiectione iusta: quod in eodem vide Molina q. 14. art. 13. disput. 49. Postremū documentum, quod isti Tyrij & Sidonij reuera fuissent conuertendi (ut Christus disertè dicit). si virtutes ibi factæ fuissent, nec propter defectum efficacis gratiæ (quæ per illa miracula fuisset efficax, propter liberi arbitrij consensum quem illa miracula cum auxilijs gratiæ indubie elicuissent, ut Christus docet) sed propter defectum miraculorū, & aliorum mediorum, quæ iustè Deus illis subtraxit, alia tamen multa illis faciens quæ eos promouebant ad salutem (ait in hunc locum Corn. Iansenius) non fuisse conuersos: de quo etiam vide Molinam q. & art. citatis disput. 38. pag. 239.

21. Olim in cilicio & cinere pœnitentiam egissent.

ARRODIT hunc locum Caluinus, quia manifeste videbat ex eo conuinci, non in sola virtute mutatione & resipiscientia, quæ ille totam pœnitentiæ ratione esse vult, sed in operibus quoq; pœnalibus pœnitentiæ propriæ versari. Ait igitur, ut textū penitus peruerat: *Pœnitentia hic ab externis signis describitur, quorū tūc solemnis usus erat in Ecclesia Dei. non quod in hanc partem insistat Christus, sed quia se ad vulgi captū inflectit.* Vult bonus Caluinus pœnitentiam hic à Christo describi, non qualis esse debeat, sed qualis tunc in more illius populi erat; nec hanc pœnitentiæ formam à Christo vel vrgeri vel commendari, sed tantum quid fieri soleat, historicè commemorari. Denique non ipsam pœnitentiam, sed signa quædam eius externa notari. Hæ sunt Caluini speculationes,

Pœnitentia actus
pœnalis.